

ABVA 2022

Allmänna bestämmelser för användande av allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Lycksele kommun

samt

Information till fastighetsägare

ABVA antagen av kommunfullmäktige 2021-10-18, Kf § 93, dnr 2021 – 000267

att gälla från och med 2022-01-01

Ersätter tidigare allmänna bestämmelser

Innehållsförteckning

ABVA 22	sida
Inledning	3
Inkoppling till den allmänna anläggningen	3
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	3
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	4
Information till fastighetsägare inom Lycksele kommun angående allmänna vatten- och avloppstjänster	6
Inledning	6
Förbindelsepunkters lägen	8
Anslutning till den allmänna VA-anläggningen	9
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	10
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	12
Avgifter	14
Övrigt	14
Bilagor	
1. Information avseende utsläpp av fetthaltigt avloppsvatten till allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Lycksele kommun	16
2. Information avseende utsläpp av olje-/bensinhaltigt avloppsvatten till allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Lycksele kommun	18
3. Gränsvärdeslista för utsläpp av avloppsvatten till den allmänna avloppsanläggningen	20

Inledning

1. För fastighetsägares användning av den allmänna VA-anläggningen i Lycksele kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs. Med fastighetsägare avses i dessa allmänna bestämmelser ägare av fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde.
Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.
Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.
Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken.
Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.
2. Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Lycksele Kommun är Lycksele Avfall och Vatten AB.

Inkoppling till den allmänna anläggningen

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan och vara åtföljda av erforderliga ritningar till huvudmannen som sedan ombesörjer att servis finns tillgänglig vid förbindelsepunkten.
4. Då bruksrätten är knuten till fastigheten och inte till fastighetsägaren är det inte möjligt att kunna säga upp ett VA-abonnemang. En fastighet med bruksrätt ingår i VA-kollektivet och enligt lagen om allmänna vattentjänster är ägaren till fastigheten skyldig att bidra till huvudmannens kostnader för VA-försörjningen enligt vad som regleras i gällande VA-taxa.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

5. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.
Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.
Vatten som levereras genom allmän VA-anläggning får utnyttjas för värmeutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.
6. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.
Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen på lämpligt sätt meddelande om detta.

7. Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frånkoppla mätaren.

Fastighetsägare ska se till att mätaren inte läcker och vårda vattenmätaren väl och skydda dem mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig påverkan.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

8. Huvudmannen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvatten.

9. Vatten som utnyttjats för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.

10. Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.

För fastighetsägare som gör om-, till- eller nybyggnation, skall huvudmannen ha rätten att yttra sig om det behövs avskiljare för anslutning till det kommunala avlopps- eller dagvattennätet. Huvudmannen kan även ställa krav på fastighetsägare att vidta åtgärder mot utsläpp av sådana ämnen till avloppet, t ex installation av fettavskiljare inom fastighetens VA-installation, vid ny- och ombyggnad, förändring i verksamheten eller närhelst upprepade problem uppstår för huvudmannen.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte tillföras i förbindelsepunkten.

Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska ofördröjligen anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion.

Avloppsvatten innehållande kax från bergvärmeborrning får inte tillföras den allmänna avlopps-/dagvattenanläggningen.

11. Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.
12. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
13. Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)

Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats därom, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits. Huvudmannen bestämmer tidrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren hans kostnader för erforderlig omläggning. Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.
14. Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållspillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.
15. Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.

Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras. Huvudmannen har rätt att begära tömningsintyg av fett- eller oljeavskiljare utfört av auktoriserat företag.
16. Dessa föreskrifter träder i kraft 2022-01-01.

Tidigare föreskrifter gällande från och med 2021-01-01, upphör därefter att gälla.

Information till fastighetsägare om Lycksele Avfall och Vatten AB:s allmänna vatten- och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av allmänna avloppsanläggning (ABVA) i Lycksele kommun. Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Lycksele Avfall och Vatten AB:s allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i ABVA för kommunen. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

Huvudman samt förvaltare för den allmänna VA-anläggningen i Lycksele kommun är Lycksele Avfall och Vatten AB.

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område, verksamhetsområdet. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006:412), i ABVA (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämföras med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttshavare.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett ”VA-abonnemang” och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar, som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, t.ex. tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

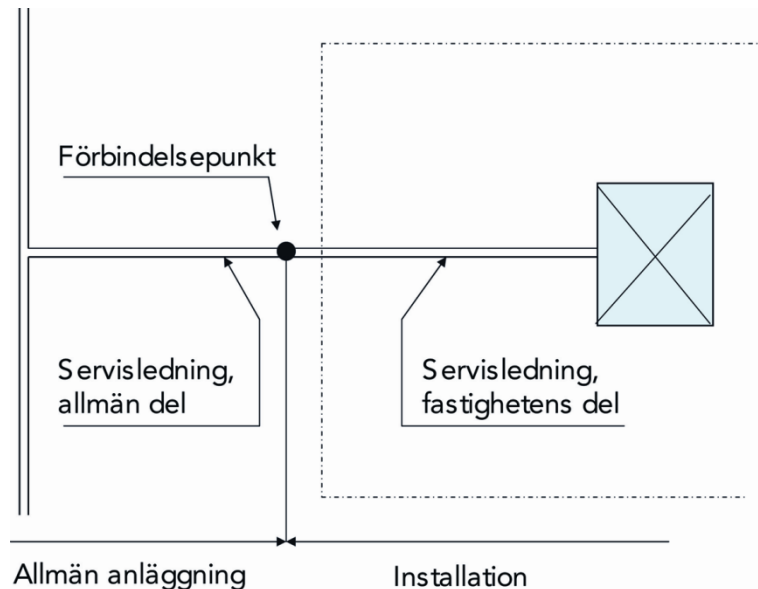
Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen. Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för VA-installationen.

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

Förbindelsepunkters lägen

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som skall kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får han acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna avloppsanläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas i detta fall och meddelas fastighetsägaren. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra skriftlig anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på blankett, som huvudmannen tillhandahåller.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han skall kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, t.ex. genom meddelande via SMS-tjänst och hemsida. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via kommunens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Andra vatteninstallationer

Det kan förekomma att fastighetsägaren förses med vatten från mer än en försörjningsanläggning t ex från den allmänna anläggningen och egen brunn. Det förutsätts då att installationen i sådana fall ordnas så att den egna brunnens installation inte kan stå i samtidig direktförbindelse med den allmänna vattenförsörjningens installation. Växlingen från en försörjningsanläggning till en annan, får endast vara möjlig om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap, så kallad bruten förbindelse, alternativt efter demontering och förnyad montering av rör och rördelar.

Fastighetsägaren ansvarar för att följa europastandard SS-EN 1717, till vilket Boverket föreskrivna byggregler hänvisar till, då det gäller vatteninstallationer.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier, sprinkler och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats.

Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräckligt med kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka anläggningens funktion och säkerhet har huvudmannen möjlighet att efter överenskommelse medge anslutning genom avtal. Om sådan anslutning medför merkostnader för huvudmannen för att anpassa anläggningen för denna extratjänst, till exempelvis uppdimensionering av ledningar, får fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens va-nämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägaren ansvarar också för att kontinuerligt kontrollera att mätaren inte läcker, för att fastigheten inte ska drabbas av vattenskada. Skulle vattenmätaren läcka ska huvudmannen kontaktas omedelbart för åtgärd.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är dock inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från hushålls spillvattens. För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

I punkt 15 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdämning kan förekomma. Uppdämning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdämning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. servisavstängning.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet.

Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst

Information avseende utsläpp av fetthaltigt avloppsvatten till Lycksele Avfall och Vattens allmänna vatten- och avlopps-anläggning i Lycksele kommun

Lycksele Avfall och Vatten AB tar hand om och renar avloppsvatten från bl a hushåll och företag. Vårt ledningsnät är dimensionerat för att ta emot spillvatten av hushållskaraktär. I de bestämmelser som gäller för brukandet av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Lycksele kommun (ABVA) föreskrivs att fastighetsägare/abonnent inte får släppa ut fett i större mängder. I ledningsnätet sjunker vattentemperaturen vilket gör att fett stelnar i ledningarna och orsakar stopp, vilket kan leda till källaröversvämningar eller orsaka brädning av avloppsvatten till sjöar och vattendrag.

Följande verksamheter måste ha fettavskiljare:

- Bageri
- Café
- Catering
- Charkuteriindustri
- Friteringsanläggning
- Livsmedelsbutik
- Hamburgerbar
- Mottagningskök
- Personal matsal
- Pizzeria
- Restaurang
- Salladsbar
- Konditori
- Storkök
- Rökeri
- Gatukök
- Sushi
- Annan verksamhet

Fettavskiljare som installeras ska vara tillverkade och godkända enligt SS-EN 1825 och bestå av en slamavskiljare och fettavskiljare med en provtagningsbrunn. Val av avskiljare ska godkännas av Lycksele kommun för att säkerställa att bestämmelserna följs. Lycksele Avfall och Vatten AB kan kräva att ej godkända avskiljare byts ut. En fettavskiljare ska vara installerad innan en verksamhet startar.

Larm bör installeras och larmskåp ska placeras där personal från verksamheten uppehåller sig.

Placering av avskiljare ska följa SS-EN 1825. Avskiljaren placeras så att den är lätt att nå för rengöring och tömning.

Installationen ska godkännas av Lycksele kommun när avskiljaren är på plats. Rördragning och fettavskiljare ska vara frilagda och synliga. Om ingen möjlighet ges till att granska installationen kan den underkännas.

Dimensionering ska utföras enligt SS-EN 1825. Dimensionering av fettavskiljare måste vara anpassad till det aktuella vattenflödet från verksamheten och vara anpassad för avloppsvattnets sammansättning.

Tömning ska ske med regelbundet intervall och så ofta att de alltid fyller avsedd funktion.

Ett tömningsavtal ska uppvisas till Lycksele kommun inom fem månader efter att verksamheten har öppnats eller att en avskiljare installerats.

Kontroll. Lycksele kommun kontrollerar genom stickprov att rätt tömningsintervall används enligt SS-EN 1825.

Tillsyn och dokumentation. En regelbunden tillsyn av avskiljaren bör utföras varje månad men minst vid tömningstillfället. Dokumentation av tömningsdatum, kontroll av larmfunktion, provtagning, rengöring och tillsyn ska alltid ske.

En besiktning ska genomföras och dokumenteras minst vart femte år. Personen som utför besiktning ska vara väl insatt i avskiljarens funktion och teknik. Besiktningen innebär att en kontroll sker av att fettavskiljarens olika delar är hela och uppfyller sin funktion. Lycksele kommun skickar ut blanketter med instruktion när en besiktning ska genomföras. Dokumentationen ska lämnas in till Lycksele kommun inom en månad efter att besiktningen har genomförts. Avskiljaren ska åtgärdas eller bytas ut om brister påvisas vid besiktningen.

Det är fastighetsägarens ansvar att se till att dessa bestämmelser följs. Fastighetsägaren kan dock genom avtal överlåta ansvar för driften och besiktning av fettavskiljare till verksamhetsutövaren (hyresgästen). Lycksele kommun informerar verksamhetsutövaren och fastighetsägaren när bestämmelserna inte efterlevs.

Hjälp kan fås av tillverkare, återförsäljare och konsulter med allt från dimensionering till provtagning och skötselråd. Tänk på att en installation ger endast en förutsättning att kunna avskilja fett men det är bra tillsyn och rätt tömningsintervall som avgör avskiljarens funktion.

Det är också viktigt att känna till följande:

- Riktvärdet för fetthaltigt vatten får vara högst 100 mg/l avloppsvatten analyserat som totalhalten fett.
- En bygganmälan ska inlämnas tre veckor före en installation till Miljö- och Samhällsnämnden.
- Fackmannamässig VA-relationsritning och en installationsanmälan ska inlämnas till Lycksele kommun.
- För nyinstallation ska tömning ske regelbundet.
- Dokumentation över tömningsdatum kommer att efterfrågas.
- Utse en person som bär ansvaret för skötsel och tillsyn.
- Klosettvalet får inte anslutas till en fettavskiljare.
- Frityrolja får inte hällas i fettavskiljaren eller till avloppet.

Mer om vilka regler som gäller för vatten och avlopp finns att läsa i allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA) för Lycksele kommun och riktvärdeslista i bilaga 3

Information avseende utsläpp av olje-/bensinhaltigt avloppsvatten till allmänna vatten- och avloppsanläggning i Lycksele kommun

Lycksele Avfall och Vatten AB tar hand om och renar avloppsvatten från bl. a hushåll och företag. Vårt ledningsnät är dimensionerat för att ta emot spillvatten av hushållskaraktär. I de bestämmelser som gäller för brukandet av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Lycksele kommun (ABVA) föreskrivs att fastighetsägare/abonnent inte får släppa ut olja eller bensin.

Verksamheter som bilverkstäder, garageplatser, parkeringar, cisterner, tankplatser med spillzoner, fordonstvättar eller andra verksamheter som hanterar lätta vätskor som t ex olja eller bensin kan orsaka att olja/bensinhaltigt avloppsvatten kommer till det kommunala avloppsnätet.

Olja i avloppet kan orsaka problem vid avloppsreningsverk eller vattendrag. Vid avloppsreningsverken återfinns oljan i vattnet eller i slammet som komposteras till jordförbättringsmedel. Olja är giftig för levande organismer och en miljöförorening som människor reagerar starkt på när spår lämnas i naturen.

För att avskilja olje-/bensinhaltigt avloppsvatten är det vanligast att installera en oljeavskiljare men andra tekniska lösningar kan finnas.

Olje-/bensinavskiljare som installeras ska vara tillverkade och godkända enligt SS-EN 858 och bestå av slamavskiljare och oljeavskiljare med automatisk avstängningsventil och provtagningsbrunn. Val av avskiljare ska godkännas av Lycksele kommun för att säkerställa att bestämmelserna följs. Lycksele kommun kan kräva att ej godkända avskiljare byts ut. En oljeavskiljare ska vara installerad innan en verksamhet startar. Oljeavskiljare klass 1 ska väljas men undantag finns, kontakta Lycksele kommun.

Larm ska installeras och larmskåp ska placeras där personal från verksamheten uppehåller sig.

Placering av avskiljare ska följa SS-EN 858. Avskiljare ska placeras så att den är lätt att nå för rengöring och tömning.

Installationen ska godkännas av Lycksele kommun när avskiljaren är på plats. Rödrugning och oljeavskiljare ska vara frilagda och synliga. Om ingen möjlighet ges till att granska installationen kan den underkännas.

Dimensionering ska utföras enligt SS-EN 858. Dimensionering av oljeavskiljare måste vara anpassad till det aktuella vattenflödet från verksamheten och vara anpassad för avloppsvattnets sammansättning.

Tömning ska ske med regelbundet intervall och så ofta att de alltid fyller avsedd funktion. En oljeavskiljare ska tömmas helt och hållet om ingen nivåmätning sker av olja-/bensinfasen och slamfasen samtidigt vid tömningstillfället. En tömning som medför en återföring av vattenfasen till avskiljaren godtas.

Ett tömningsavtal ska uppvisas till Lycksele kommun inom sex månader efter att verksamheten har öppnats eller efter att en avskiljare har installerats.

Kontroll. Lycksele kommun kontrollerar genom stickprover att rätt tömningsintervall används enligt SS-EN 858.

Tillsyn och dokumentation. En regelbunden tillsyn i avskiljaren bör utföras varje månad men minst vid tömningstillfället. Dokumentation av tömningsdatum, kontroll av larmfunktion, nivåmätning, provtagning, rengöring av filter och tillsyn ska alltid ske.

En besiktning ska utföras och dokumenteras minst vart femte år. Personen som utför besiktning ska vara väl insatt i avskiljarens funktion och teknik. Besiktningen innebär en kontroll av att avskiljarens olika delar är hela och uppfyller sin funktion. Lycksele kommun skickar ut blanketter, med instruktion till, när en besiktning ska genomföras. Dokumentationen ska lämnas in till Lycksele kommun inom en månad efter att besiktningen har genomförts. Avskiljaren ska åtgärdas eller bytas ut om brister påvisas vid besiktningen.

Det är fastighetsägarens ansvar att dessa bestämmelser följs. Fastighetsägaren kan dock genom avtal överlåta ansvar för driften och besiktning av oljeavskiljare till verksamhetsutövaren (hyresgästen). Lycksele kommun informerar verksamhetsutövaren och fastighetsägaren när bestämmelserna inte efterlevs.

Hjälp kan fås av tillverkare, återförsäljare och konsulter med allt från dimensionering till provtagning och skötselråd. Tänk på att en installation ger endast en förutsättning att kunna avskilja olja/bensin men det är en bra tillsyn och rätt tömningsintervall som avgör avskiljarens funktion.

Det är också viktigt att känna till följande:

- Riktvärdet för oljehaltigt vatten får vara högst 50 mg/l avloppsvatten analyserat som oljeindex.
- En bygganmälan ska inlämnas tre veckor före en installation till Miljö- och Samhällsnämnden.
- Fackmannamässig VA-relationsritning och en installationsanmälan ska lämnas till Lycksele kommun.
- För nyinstallationer ska tömning ske regelbundet.
- Dokumentation över tömningsdatum kommer att efterfrågas.
- Utse en person som bär ansvaret för skötsel och tillsyn.
- Klosettvattnet får inte anslutas till en oljeavskiljare.
- Avfettningsskåp får inte hällas i oljeavskiljaren eller till avloppet.

Mer om vilka regler som gäller för vatten och avlopp finns att läsa i allmänna bestämmelser för vatten och avlopp i Lycksele kommun (ABVA) och tillhörande riktvärdeslista.

I ABVA (Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Lycksele kommun) fastslås att fastighetsägare inte får tillföra den allmänna VA-anläggningen vätskor, ämnen eller föremål som kan skada ledningsnätet (lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor), inverka skadligt på ledningsnätets funktion (orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion) eller reningsprocessen i avloppsreningsverket, försämra slamkvaliteten eller på annat sätt medföra skada eller olägenhet.

Lycksele Avfall och Vatten AB har för att tydliggöra intentionerna i ABVA tagit fram en lista över gränsvärden omfattande ett antal vanligt förekommande föroreningar i spillvatten.

Listan över gränsvärden har arbetats fram utifrån Svenskt Vattens publikation P95 "Råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet", mars 2009.

PARAMETRAR SOM KAN PÅVERKA LEDNINGSNÄT	GRÄNSVÄRDE	RISK
pH	≥ 6,5 ≤ 10	Korrosionsrisk, frätskador betong
Temperatur	50 grader C	Packningar
Konduktivitet	500 mS/m	Korrosionsrisk stål
Sulfat+sulfit+tiosulfat	400 mg/l	Betongkorrosion
Magnesium	300 mg/l	Betongkorrosion
Ammonium	60 mg/l	Betongkorrosion
Fett avskiljbart	50 mg/l	Igensättning
Klorid	2500 mg/l	Materialsador

PARAMETRAR SOM KAN PÅVERKA RENINGSPROCESS ELLER SLAMKVALITET	GRÄNSVÄRDE
Bly (Pb)	0,05 mg/l
Kadmium (Cd)	0,0002 mg/l
Koppar (Cu)	0,2 mg/l
Krom (Cr)	Cr3+ 0,05 mg/l Cr6+ ska reduceras internt innan utsläpp till AV
Kvicksilver (Hg)	0,0002 mg/l
Nickel (Ni)	0,05 mg/l
Zink (Zn)	0,2 mg/l
Mineralolja, mätt som oljeindex	5 (klass 1 oljeavskiljare) - 50 mg/l Bedömning görs av huvudmannen
Silver (Ag)	0,05 mg/l
Miljöfarliga organiska ämnen	Bör inte förekomma*
Cyanid	0,5 mg/l

*) Spillvatten som innehåller miljöfarliga organiska ämnen bör inte släppas till avloppsreningsverket. Huvudmannen kan kräva att anslutna verksamheter inventerar sin kemikalieanvändning och byter ut vissa kemikalier (exempel på dessa är PCB, PAH, ftalater, bromerade flamskyddsmedel, klorparaffiner, perfluoroktansulfonat, alkylfenoletoxylater, biocider, glykol, etanol och klorerade föreningar, se även begränsningslistan på www.kemi.se).

Kemikalier och farligt avfall ska hanteras och lagras på sådant sätt att eventuella haverier inte kan nå det allmänna avloppsnätet. Möjlighet ska finnas att samla upp brandsläckvatten och kemikaliespill och personalen ska känna till vad som ska göras vid ett eventuellt utsläpp av kemikalier.

För andra parametrar än de som nämns i tabellen görs en bedömning från fall till fall, huvudmannen bedömer om utsläpp till den allmänna avloppsanläggningen får ske eller inte. Om spillvattnet i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än hushållspillvatten kan motsvarande bedömning ske. Bedömningen ska vara skriftlig och huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten. Högre krav än vad gränsvärdeslistan anger kan ställas lokalt om recipienten eller annan miljöfaktor kräver det. Om ett företag å andra sidan vidtar åtgärder som innebär att vattenförbrukningen väsentligt minskas kan högre föroreningshalter accepteras, om den totala föroreningsmängden inte ökar.